

Niets Meer Aan Doen

Professor David Lordkipanidze is paleontoloog en beroemd vanwege zijn opgraving van een prehistorische mensenschedel in Georgië, misschien de missing link tussen de Afrikaanse en Euraziatische mens. Binnenkort wordt hij directeur van alle musea in Tbilisi. Hij geeft zichzelf een paar jaar om ze te moderniseren. Daarna wil hij zich weer aan de wetenschap wijden.

Hij nodigt me uit om een kijkje te nemen in het Etnografisch Museum. Hij weet niets van volkenkunde en wil weten of het museum de moeite waard is. Ik word afgehaald door zijn chauffeur en na een kronkelweg omhoog stoppen we bij een gesloten hek met twee bewakers. Officieel is het museum geopend, maar door gebrek aan bezoekers laat men het gemakshalve dicht. De onder-directeur zit 15 meter verderop áchter het hek en het kost wat moeite om hem in beweging te krijgen. Hij bemant moederziel alleen een origineel Georgisch, houten huis. Het zal hier 's winters koud zijn. Vanwege gebrekkig functioneren en onhandig manipuleren is hij verbannen naar dit onherbergzame oord, het Nationale Museum van de Georgische volkscultuur in de heuvels buiten Tbilisi. Dat zal hem leren. Na 10 minuten is het zover. Hij komt naar buiten, opent het hek, schudt me de hand en leidt me zijn kantoor binnen. Hij heeft de sleutels van alle Georgische huizen die hier op een terrein van ca. 15 hectare verspreid staan. De huizen zijn ooit plank voor plank of steen voor steen elders in Georgië afgebroken, hierheen gebracht, weer opgebouwd en voorzien van originele inrichting en werktuigen. Ik krijg een rondleiding. De deuren gaan piepend en knarsend open. Er vallen strepen licht door half geopende luiken en deuren naar binnen. Het is doodstil en een dikke laag stof geeft alles dezelfde kleur. De vrouwelijke gids, volgens Georgisch gebruik in stemmig zwart gekleed en met de gelaatsuitdrukking van een geslagen hond die nog veel meer slaag verwacht, vertelt op mechanische toon in een soort engels in welke streek van Georgie we ons bevinden.

Na de rondleiding wacht David Lordkipanidze. Hij neemt me mee voor de lunch naar een restaurant aan de rand van het terrein. Ook hier zijn we de enige bezoekers, maar nu is er op ons gerekend. Er brandt een haardvuur en we eten authentieke Georgische gerechten als *matsoni*, *mtsvadi* en *tkmali*. David vraagt wat ik van het museum vind. Ik hoor mezelf zeggen dat het 'veel potentie' heeft, dat het wel wat lichter en levendiger zou kunnen, met bijvoorbeeld echte muziek, dieren en mensen, oude foto's van Ermakov, een museumwinkel en restaurant. Maar tegelijkertijd schreeuwt alles in mij: *Niet doen! In Godsnaam! Hou het hek op slot en maak het alleen open voor mij, als ik over 10 jaar weer kom kijken*. David knikt en zucht, hij had wel zoiets verwacht. Dat levendiger maken zal misschien wel lukken, maar hoe krijg je meer toeristen naar een land zonder infrastructuur? Al zijn musea zijn er slecht aan toe door corruptie, apathie en gebrek aan geld. Voor mij als doorgewinterd museumbezoeker zijn ze een verademing: geen strak gestucte muren, glimmende vitrines met fraai uitgelichte kunst en uitleg, wel scheuren in muren die in de schemering door schilderijen en tapijten bij elkaar gehouden worden met hier en daar een tekstje in het Georgisch.

En als het licht voor de zoveelste keer uitvalt in het Art Museum omdat de rekening niet betaald is, word ik door dikke bewaaksters het museum uitgejaagd, want de goudschatten liggen voor het grijpen. Houden zo. Niets meer aan doen. Ik kom terug.